

سرمقاله

ترویزم بین المللی و وضعیت افغانستان

محمد رضا هویدا

ناامنی تهدیدی جدی برای کل منطقه و جهان است. افغانستان در یکی از مراکز این دایره قرار گرفته است. افغانستان یکی از کانون های ناامنی های در جهان برای تقریباً نیم قرن بوده است. حضور قوی ترین گروه های تروریستی در جهان، در افغانستان این کشور را به مرکز خطر برای کشورها منطقه و جهان مبدل ساخته است. گروه های تروریستی مانند داعش، القاعده، شبکه حقانی و طالبان از افغانستان به عنوان پایگاه خود استفاده می کنند. افغانستان در این سالها در مقابل هجوم افراط گرایان و دهشت افگنی از سراسر جهان بوده است. افغانستان بار سنگین مبارزه با دهشت افگنی و تروریزم را در بسیاری از مواقع تاریخی به تنهایی به دوش کشیده است. برای چندین سال، مردم افغانستان به تنهایی در مقابل طالبان جنگیدند و پس از حضور جامعه جهانی در افغانستان و آغاز مبارزه مشترک بر علیه تروریزم، باز هم افغانستان به عنوان خط مقدم جبهه علیه تروریزم و افراط گرایی نقش ایفا کرد.

در حال حاضر با گسترش نفوذ تروریزم با عناوین مختلف از جمله داعش، خطر بزرگی متوجه مردم افغانستان و کشورهای منطقه و در کل جهان است. خطر گسترش افراط گرایی به خصوص تحت عنوان داعش که یکی از خطرناک ترین گروه های تروریستی می باشد و در عین حال به منابع مالی بزرگی نیز دسترسی دارد و توان استفاده جنگجویان جدید از کشورهای فقیری مانند افغانستان را نیز دارد، بسیار زیاد است. نفوذ داعش در افغانستان بدین معنا است که تروریزم بین المللی بر افغانستان به عنوان یکی از پایگاه های خود حساب ویژه ای باز کرده است. محاسبه های برنامه ریزان و طراحان پشت صحنه گروه های تروریستی هر چند که نادرست و غیر واقع بینانه باشد، اما تجربه ثابت ساخته که حضور این نوع گروه ها در افغانستان شانس بالایی دارد. به عنوان نمونه می توان به گروه های تروریستی از کشورهای آسیای میانه اشاره کرد که با وجود نفوذ کم و ناچیز این گروه ها، اما برای سال های سال توانسته اند در افغانستان به فعالیت خود ادامه دهند.

اجتماع جهانی پس از حادثه ۱۱ سپتامبر به زودی اتماعلال حکومت طالبان را در پی داشت. این اجماع، اما به زودی در عمل از هم پاشید. کمک های جهانی در بعد اقتصادی افغانستان را برای سیزده سال سرپای نگه داشت، ولی آنچه باعث شد افغانستان هرگز نتواند به کشوری با اقتصاد، سیاست، و... مستقل و پایدار محصل گردد، از هم پاشیدن این اجماع جهانی بود. در حقیقت کشورهای زیادی در جهان می خواستند طالبان از بین بروند، ولی این کشورها در مورد حکومت بعد از طالبان به اجماعی دست نیافته بودند. به همین دلیل ورود پول و سرمایه های کلان بیشتر به فساد اداری و ضعف حکومت دامن زد تا به وجود آمدن یک افغانستان ثباتی و پایدار که بتواند خود را از شر تروریزم و دهشت افگنی نجات دهد و باری بر دوش جامعه جهانی نیز نباشد. جامعه جهانی به زودی در عمل، به شعار دادن و دور شدن از اهداف اصلی خود دچار شد. جامعه جهانی هیچ برنامه جامع عملی برای حکومت بعد از طالبان روی دست نداشت. حکومتی که بعد از طالبان روی کار آمد، به نحوی نمودی از مجبوریت ها و ناچاری های افغانستان بود.

در حال حاضر نیز اکثر کشورهای جهان در مورد اینکه افغانستان دوباره به مرکزی برای استقرار تروریزم بین المللی مبدل گردد، هشدار می دهد و ناراحت هستند ولی در مورد اینکه افغانستان چگونه بتواند بر این مشکل فایق آید و چگونه بتواند با افغانستان همکاری کنند، اتحاد نظری ندارند. جامعه جهانی در افغانستان به سردرگمی دچار شده است. خروج نیروهای نظامی بین المللی از افغانستان در حالی که افغانستان به هیچ وجه توان مبارزه با تهدیدهای روز افزون امنیتی را ندارد نشان دهنده همین امر است. خطر ناامنی که متوجه افغانستان و کشورهای اطراف افغانستان و جهان است تنها با همکاری و احساس مسئولیت کشورهای جهان و به خصوص کشورهای قدرتمند منطقه قابل رفع است.

با آغاز نشست سازمان ملل متحد گزارشی در مورد حضور و فعالیت گروه داعش در افغانستان از سوی این سازمان بین المللی منتشر شده است. در این گزارش آمده است که گروه داعش در ۲۵ ولایت افغانستان حضور و فعالیت دارد. در این گزارش آمده است که گروه داعش در عراق و سوریه در تلاش منظم کردن خود در افغانستان است. پیش از این چنین به نظر می رسید که گروه داعش تنها در ولایات جنوب شرقی کشور نفوذ دارد. اما گزارش جدید سازمان ملل متحد نشان داده است که گروه داعش در حال پیش روی و نفوذ در تمام ولایت کشور است. در گزارش آمده است که ده در صد گروه طالبان با داعش در ارتباط است و یا هم یکجا شده اند. در عین حال، گزارش از درگیری مسلحانه گروه داعش با نیرو های امنیتی افغانستان در برخی ولایات کشور خبر داده است. همچنین در گزارش آمده است که نیرو های امنیتی افغانستان گروه داعش را خطر جدی نمی دانند، اما این گروه را از نزدیک نظارت می کند. در این گزارش چند نکته اساسی و جدی تهنفته شده است که نیاز به بررسی و تحلیل دارد. در ذیل سعی می کنم مهمترین نکات گزارش سازمان ملل را مورد بررسی قرار دهم و گسترش فعالیت داعش در افغانستان را به عنوان مهمترین تهدید برشمارم.

اول: باور عموم بر این بود که گروه داعش تنها در برخی ولایات جنوب شرقی کشور فعالیت دارد و تا هنوز در دیگر ولایات افغانستان حضور ندارد. اما گزارش سازمان ملل متحد بیان داشته است که این گروه در ۲۵ ولایت کشور حضور دارد. گسترش دامنه فعالیت این گروه در ۲۵ ولایت کشور بیانگر آن است که این گروه و سوریه است تا افغانستان را همانند عراق و سوریه در کمترین زمان ممکن مکانی امن برای فعالیت های خود انتخاب نماید و افغانستان را سومین کشور برای تحقق اهداف و آرمان های خود می داند. تا هنوز اگر چه فعالیت این گروه در حد جذب نیرو و سازماندهی خود بوده است و حملات را سازماندهی نکرده است اما به نظر می رسد که در آینده نه چندان دور، این گروه حملات خود را آغاز نماید. به همین منظور، حکومت باید اقدامات را به منظور سرکوب این گروه روی دست گیرد. این گروه باید از هم اکنون جدی گرفته شود و برای مبارزه و مقابله و سرکوب این گروه استراتژی نظامی مشخص و تعریف شده روی دست گرفته شود.

نگاهی به گسترش دامنه فعالیت داعش در افغانستان

علی قادری

دوم: حضور داعش در ۲۵ ولایت افغانستان به معنی فراهم بودن بستر های اجتماعی رشد هر نوع بنیادگرایی در کشور می باشد. این می رساند که بیش از یک دهه گذشته هیچ کار بنیادی نرم افزاری برای ریشه کن ساختن بنیادگرایی و افراطیت در کشور صورت نگرفته است. مکتب و تعلیم و تربیت که یکی از موثرین پانزهر بنیادگرایی شناخته می شود، جدی گرفته نشده و به جای آن وزیر معارف و دم و دستگاه او مکتب، معلمان و دانش آموزان خیالی ایجاد کرده اند و بوده گفتار را به جیب زده اند. بنابراین، گسترش قلمرو فعالیت داعش در بیست و پنج ولایت در زمان کم می رساند که مبارزه با بنیادگرایی نیازمند از بین بردن بستر های اجتماعی

آن است. گسترش مکتب و حفظ آن یکی از مهمترین اقدامات برای مبارزه با بنیادگرایی است. با این حال، فعالیت وزارت معارف باید توأم با دگرگونی در کتاب های درسی مکتب صورت گیرد. آموزه های دینی و مذهبی باید طوری تنظیم و ارائه گردد که بنیادگرایی و افراطیت مورد قبح قرار گیرد. سوم: در گزارش آمده است که ده در صد گروه طالبان با گروه داعش در ارتباط و یا هم به این گروه پیوسته اند. پیوستن گروه طالبان به داعش اما، فعالیت و سرعت نفوذ و گسترش این گروه را در سراسر افغانستان افزایش می دهد. زیرا، گروه طالبان آشنایی کامل با مناطق، جغرافیا، و پنگاه های امن و... دارد. در واقع آگاهی و

استرالیا، رهبری تازه و سیاست کهنه در قبال پناهجویان

حسین بهمن / قسمت اول

حکومت استرالیا طی هفته های اخیر دستخوش تغییرات گسترده بود. به اساس این تغییرات تونی ابوت از سمت حزب لیبرال و سپس از سمت نخست وزیری استرالیا کنار زده شد. کابینه آقای ابوت نیز با رفتن او از هم پاشید و کابینه جدید به رهبری مالکوم ترنبول شکل گرفت. آقای ترنبول تنها دو وزیر کابینه تونی ابوت را به سمت های شان باقی گذاشت و بقیه اعضای کابینه را از نو معرفی نمود. در کابینه آقای ترنبول تنها پینتر داتن وزیر مهاجرت و سرحدات و جولی بیشاپ وزیر خارجه به سمت های شان باقی ماندند و بقیه کابینه تونی ابوت مانند وی از صحنه قدرت در استرالیا حذف شدند. مالکوم ترنبول بتاريخ ۱۵ ماه سپتمبر به عنوان چهارمین نخست وزیر این کشور در دو سال گذشته سوگند خورد. او وعده داده که اقتصاد کشور را شکوفا کند و کاستیهای

قبل از مالکوم ترنبول تونی ابوت نخست وزیر استرالیا بود. وی دوسال قبل به عنوان نخست وزیر استرالیا انتخاب شد، اما سرانجام از سوی رقیب دیرینه و هم حزبی اش از سمتش کنار زده شد. سیاست های تونی ابوت اخیراً با موجی بی سابقه ی از انتقادات در استرالیا روبرو شده بود. مالکوم ترنبول هفت قبل نیز تونی ابوت را به چالش کشید و توانست در انتخابات درون حزبی بر آقای ابوت غالب شود. او می در آن یک بار دیگر به تونی فرصت داد تا سیاست های خود اصلاح کند. بتاريخ ۱۴ سپتمبر باردیگر آقای ابوت از سوی مالکوم ترنبول به چالش کشیده شد. اینبار آقای مالکوم در انتخابات درون حزبی اش توانست ۵۴ رای بدست آورد که نسبت به تونی ابوت ده رای بیشتر داشت. اکنون مالکوم ترنبول برای دوسال دیگر در سمت نخست وزیری استرالیا خواهد بود. ستمتی که قبل از او در اختیار تونی ابوت بود. مالکوم ترنبول در شرایطی به کرسی نخست وزیری استرالیا تکیه زده است که بحران پناهجویان به اوج خود رسیده است. بدون شک یکی از مسائل جدی که اکنون نخست وزیر جدید استرالیا با آن روبرو خواهد بود مسئله پناهجویان خواهد بود. استرالیا که تا دو سال قبل خود یکی پر طرف دارترین مقصد برای پناهجویان بود طی دوسال گذشته در نتیجه اتخاذ پالیسیهای سختگیرانه تونی ابوت از هجوم پناهجویان بدور ماند. هرچند امروز دیگر ابهای استرالیا شاهد حضور کشتیهای حامل پناهجویان غیرقانونی نیست اما مسئله مهاجرت غیرقانونی به استرالیا هنوز یکی از جدی ترین بحثهای سیاسی درین کشور به شمار میرود. تونی ابوت با شعار جلوگیری

از ورود پناهجویان غیرقانونی به استرالیا به انتخابات رفت توانست پیروزیهای چشمگیری را بدست آورد. وی پس از آنکه در انتخابات برنده شد در اولین روزهای کاری اش برای عملی نمودن وعده های انتخاباتی اش در مورد جلوگیری از ورود پناهجویان غیرقانونی به خاک استرالیا دست به کار شد. اسای ابوت چندین راهکار را به منظور توقف کشتیهای حامل پناهجویان غیرقانونی به ابهای استرالیا روی دست گرفت: - فرستادن پناهجویان به کمپ های خارج از خاک استرالیا: فرستادن پناهجویان غیرقانونی به کمپ های خارج از خاک استرالیا نخستین بار توسط کوین راد نخست وزیر سابق استرالیا به اجرا گذاشته شد و سپس جولیا گیلارد ان را ادامه داد. کمپ نزارو و مانوس که در حال حاضر در انجا هزاران پناهجوی غیرقانونی نگهداری میشوند در زمان حاکمیت کوین راد پایه گذاری شد. هرچند در دوران نخست وزیری کوین راد و جولیا گیلارد این برنامه چندان موفقیت امیز نبود اما تونی ابوت با اندک تغییراتی که درین برنامه بوجود آورد ان را به یکی از موثر ترین برنامه ها برای توقف روند پناهجویان غیرقانونی درین کشور تبدیل کرد. تونی ابوت وقتی به قدرت رسید اعلام کرد انصه پناهجویانی که در کمپ های نزارو و مانوس فرستاده میشوند دیگر هرگز چانس ورود به خاک استرالیا

را نخواهند داشت. حکومت تونی ابوت همچنین گفت این عده پناهجویان حتی اگر مستحق پناهنده گی هم شناخته شوند در کشور استرالیا اسکان مجدد نخواهند بلکه برای همیشه در کشور نازو سا پاپوا گینه نو که کمپ مانوس در آن موقعیت دارد، مسکن گزین خواهند شد. طبق این برنامه تا اکنون ده ها پناهجوی که در خواست پناهنده گی آنان در کمپ مانوس تکمیل شده به جامعه پاپوا گینه نو اسکان مجدد شده اند. هرچند این پناهجویان هرگز از زنده گی در کشور کوچک پاپواگینه نو راضی نیستند اما ظاهراً آنان چاره ی دیگری ندارند. - اخراج اجباری پناهجویان غیر مستحق: طبق این برنامه انصه پناهجویانی که قبل از آمدن تونی ابوت به عرصه قدرت به صورت غیر قانونی وارد ابهای استرالیا شده اما دوسیه های آنان تکمیل نشده بودند در صورت که مستحق پناهنده گی درین کشور شناخته نمیشدند، دوباره به کشور اصلی شان بدون در نظر داشت شرایط ان کشور فرستاده میشدند. به اساس این برنامه تا اکنون ده ها پناهجو که مستحق پناهنده گی در استرالیا شناخته نشده اند، ازین کشور به صورت اجباری اخراج شده و به کشور اصلی شان باز گردانده شده اند. درین میان دو شهروند افغانی نیز که در خواست های پناهنده گی آنان در استرالیا رد شده بودند، ازین کشور اخراج و به افغانستان

است. زیرا، در روز های پیش گزارش های منتشر شد که روحانیون و عالمانی که در به دنبال آتشی دادن فرماندهان مخالف طالبان با اختر منصور، رهبر جدید گروه طالبان بوده است، گفتگو های شان به بن بست رسیده است و اختر منصور خواست ها و تقاضا های مخالفین خود را نپذیرفته اند. بنابراین، اگر انشعابی در صفوف گروه طالبان صورت گیرد، بدون شک این انشعاب به نفع گروه داعش خواهد بود. چهارم: در گزارش سازمان ملل آمده است که حکومت افغانستان و نیرو های امنیتی افغانستان گروه داعش را خطر جدی محسوب نمی کند. اما، این گروه را از نزدیک تحت کنترل و نظارت خود دارد. این بیانگر چیست؟ هر چه باشد، نمایانگر ضعف حکومت افغانستان در مبارزه با بنیادگرایی و تروریسم است. گروهی در زمان کم قادر به نفوذ در ۲۵ ولایت کشور باشد، خطرناک خوانده نشود، پس چه گروهی خطرناک است. گروهی در زمان نیرو گیری سرکوب و نیست و نابود نگردد در فرادای نیرو گیری و آموزش آن ها و سازماندهی آن ها سخت و دشوار است که تعریف و نابود گردد. از این جهت باید گفت که حکومت افغانستان سیاست و استراتژی اشتباه را در مبارزه و مقابله با داعش روی دست گرفته اند. نخبگان سیاسی با توجه به نوع فعالیت و وحشی گیری و دهشت افگنی این گروه در عراق و سوریه و نفوذشان در زمان کم در ۲۵ ولایت افغانستان لازم است که نسبت به سیاست و برنامه های خود در قبال این گروه تجدید نظر نماید و نگذارد که این گروه سازمان یابد و بیش از این نیرو گیری نموده و آن ها را آموزش دهد.

دانش گروه طالبان فرصت گسترش قلمرو و فعالیت دانش را در زمان کمتر ممکن می گرداند. از این جهت، باید داعش را جدی گرفت. پس از اعلان مرگ رهبر طالبان، ملا عمر تصدای از فرماندهان گروه طالبان با رهبری جدید گروه طالبان مخالفت کرده اند. به نظر می رسد که تعداد از فرماندهان مخالف رهبری جدید طالبان به داعش پیوسته اند. تا هنوز معلوم نیست که چند فرمانده طالبان مخالف رهبری جدید طالبان است و این فرماندهان چه تعداد نیرو زیر دست دارند. اما مشخص است که فرماندهان مخالف رهبری جدید طالبان به گروه داعش پیوسته اند. با توجه به شواهد و قرائن پیوستن آن ها به داعش حتمی

باز گردانده شدند. بیشترین پناهجویانی که طبق این برنامه از استرالیا اخراج شدند شهروندان سریلانکا بودند. - عملیات حفاظت از مرزهای اسکان مجده: این برنامه یکی از موثر ترین برنامه های بود که از سوی تونی ابوت برای جلوگیری از ورود پناهجویان غیر قانونی به خاک استرالیا به اجرا گذاشته شد. عملیات حفاظت از مرزهای استرالیا برنامه ایست که بخاطر حفاظت از مرزهای استرالیا به منظور جلوگیری از ورود کشتیهای حامل پناهجویان غیرقانونی از سوی نیروهای دفاعی استرالیا به راه انداخته شده است. رهبری این عملیات را در حال حاضر جنرال اندرو باترل به عهده دارد. این برنامه درست به تاریخ زده ماه سپتامبر سال ۲۰۱۲ میلادی عملی شد. به اساس این برنامه هر کشتی حامل پناهجویان غیرقانونی که قصد ورود به استرالیا را داشته باشند قبل از آنکه وارد ابهای استرالیا شود متوقف و دوباره به همان کشوری فرستاده میشود که از انجا عازم استرالیا شده بود. این برنامه یکی از جدی ترین اقدام حکومت استرالیا برای توقف پناهجویان غیرقانونی به این کشور به شمار میرود. گفته میشود که نیروهای بحری استرالیا با تمام امکانات نظامی شان موظف هستند که این عملیات را عملی کنند. مجریان این برنامه با تمام امکانات سنگین نظامی سعی میکنند که تمامی کشتیهای مشکوک را قبل از ورود به استرالیا متوقف نمایند.

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود.

مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پستی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

□ صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
□ مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
□ سردبیر: حفیظ الله زکی

□ کاریکاتورست: خالق علی زاده

□ دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
□ مسوول وب سایت: مهدی صالحی

□ آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

